

cheno Hæretico Eutychiano, Sede Hierosolymitana anno DXXXI. dejectus est, & in ejus locum subrogatus Joannes Marciani filius, quod sponderet, se in suam communionem admissurum Severum Hæreticum. Sed promissis tamen non stetit. Ordinarius quippe Hierosolymorum Episcopus Joannes, & a S. Saba Abbate a Severi communiōne, ad Synodi Chalcedonensis professionem adductus, coegit anno DXXVIII. imperante Justino, Synodum Hierosolymitanam, in qua Severus cum impiis ejus dogmatibus damnatus est. Hic Joannes hujus nominis III. rexit Ecclesiam Hierosolymitanam annis undecim, hoc est, ab anno DXXIII. quo Elias depositus est, usque ad annum DXXIV. Joanni in Sede Hierosolymitana successit eodem anno DXXIV. Petrus Eleutheropolita, qui, ut videre est tam in tabulis Theophanis, quam in Chronico Nicephori, sedit annos viginti, ac subinde mortuus est anno DXXIV. mortuo Petro Eleutheropolita successit Macarius hujus nominis II. qui anno DLII. accusatus tanquam errorum Origenis assertor ac defensor, Sede privatus est, & in ejus locum substitutus fuit Eustochius, qui annis XI. præfuit Ecclesie Hierosolymitanæ, superstiti adhuc Macario. Verum anno DLXIII. Eustochio e Sede Hierosolymitana pulso, iterum Macarius, postquam Origenem, Didymum, atque Evagriam damnasset, ac Fidei Catholicæ professionem exhibuisset, in pristinam Sedem restitutus est, eamque tenuit usque ad annum DLXXII. ex quo recte doctissimus Pagninus duos corrigat errores, in quos circa Macarium Episcopum Hierosolymitanum impiegit Card. Baronius. Primus error in hoc consistit, quod Eminentissimus Annalium parens asserit, Macarium in Sedem Hierosolymitanam restitutum fuisse ante quintam Synodum generalem, quæ celebrata est anno DLIII. Alter error in hoc versatur, quod velit idem Annalium Scriptor, Joannem hujus nominis IV. Episcopum Hierosolymitanum successisse Eustochio anno DLXI. Utrumque Baronii errorem refellit Pagninus Testimonio Evagrii auctoris coevi, qui lib. 4. Histor. Ecclesiast. cap. 39. disertè asserit, Macario in Sedem Hierosolymitanam restituto, Imperatorem Justinianum publicasse Edictum de incorruptibilitate Corporis Christi. Porro, certum est, istud Edictum ab Imperatore Justiniano promulgatum dumtaxat fuisse initio anni DLXV. Unde sequitur primo, Macarium in Sedem Hierosolymitanam fuisse tantummodo restitutum circa annum DLXIII. ac subinde post quintam Synodum generalem. Secundo, sequitur, Joannem hujus nominis IV. Episcopum Hierosolymitanum non successisse Eustochio anno DLXI. ut putat Baronius, quia Eustochius fuit dumtaxat Sede Hierosolymitana dejectus anno DLXIII. quo anno Macarius in Sedem Hierosolymitanam restitutus est, eamque, ut mox dixi, tenuit usque ad annum DLXXII. Quapropter, juxta accuratorem Chronologiam dicendum est, Macario Episcopo Hierosolymitano an. DLXXII. defuncto, successisse Joannem hujus nominis IV. qui, teste Nicephoro in Chronico, sedit an-

nos viginti duos, & ex hac vita migravit anno DXXIV. Denique, Joanni successit Amos, qui, juxta Nicephorum in Chronico, & tabulas Theophanis insertas, Ecclesiam Hierosolymitanam rexit annos octo, & ex hac vita migravit anno DXXI. Habes hic breviter descriptam seriem Episcoporum, qui sexto sæculo Hierosolymitanæ Ecclesie præfuerunt.

D. Hic tantummodo desideratur series Episcoporum, qui sexto sæculo Sedem Constantinopolitanam occuparunt; quam semel cum descriperis, perspectam habebis seriem Episcoporum, qui sexto nominis Christiani sæculo præcipuas Ecclesie Sedes, Romanam videlicet, Alexandrinam, Antiochenam, Hierosolymitanam, & Constantinopolitanam tenuerunt.

M. Macedonius hujus nominis II. qui, sicut jam observavimus in Colloquio III. in Historiam quinti Ecclesie sæculi, Sedem Constantinopolitanam inierat anno quadringentesimo nonagesimo sexto, rexit Constantinopolitanam Ecclesiam annos quindecim, ut habet Baronius, id est, usque ad annum quingentesimum undecimum, quo anno ab Imperatore Anastasio Sede expulsus in exilium missus est, eo quod istud additamentum: *Unus e Trinitate crucifixus est*, Trifragio ab eodem Imperatore factum approbare renueret. Hunc Macedonium Zenonis Imperatoris Henotico subscripsisse negat Baronius, & Theodorum Lectorem lib. 2. qui illud disertè asserit, non esse audiendum contendit. At id non tantum Theodorus, sed & Theophanes & Liberatus in Breviario litteris consignarunt. Quo fit ut negari hand possit, Macedonium Episcopum Constantinopolitanum Zenonis Henotico subscripsisse. Caterum, nec Schismaticus, nec Hæreticus ob id dici potest Macedonius. Chalcedonensem quidem Synodum generalem summa veneratione excepit, & ab illius decretis, quæ fidem spectant, nunquam recessit; quamvis ad majora vitanda incommoda Diodorum Tarfensem, Theodorum Mopsuestenum, Theodorum Cyrensem, & quosdam alios Episcopos, qui in Concilio Chalcedonensi tanquam Catholici habiti fuerant, anathematizavit. Qua in re culpa vacasse Macedonium satis ostendit quinta Synodus generalis, quæ tria Capitula damnavit. Macedonio demortuo in exilio anno DXXV. multisque calamitatibus pro Fide Catholica oppresso sacrum cultum a Græcis exhibitum indicant MS. Synaxarium, quod in Collegio Claromontano Soc. Jesu Parisiis asseratur, varia Menzæ Græca MSS. & excusa, quæ habentur apud Maximum Cythæorum Episcopum pro Ecclesiis Orthodoxis. Ablatum quidem fuit ad tempus Macedonii nomen e sacris Diptychis, sed in ea postea fuit restitutum. Plura de Sancto Macedonio Episcopo Constantinopolitano legi possunt in ejus vita, quam Henschenius in Actis Sanctorum scripsit ad diem XXV. mensis Aprilis.

Sede Constantinopolitana ab Imperatore Anastasio dejecto Macedonio, & in exilium missus anno quingentesimo undecimo successit Timotheus Hæreticus Eutychianus, qui, ut scribit Theo-

Theophanes, primum Ecclesiam ingressus Macedonius deposuit imagines, atque ita demum sacris operam dedit: Joannemque Niceotiam Alexandrinum Episcopum (Hæreticum pariter Eutychianum) in Ecclesie tabulas recensuit, Synodicasque literas ad eum scripsit. Præfuit hic Hæreticus Timotheus Ecclesie Constantinopolitanæ annos sex, hoc est, a fine anni DXXI. quo depositus, & in exilium missus est Macedonius, usque ad an. DXXVII. ut videre est in Chronico Nicephori, & in tabulis Theophanis. Post mortem Timothei Joannes Cappadox die XVII. Aprilis anni DXXVIII. ordinatus est Episcopus Constantinopolitanus, & ab eo populus confestim petiit, ut excommunicatis Eutychianis, eorumque defensoribus, Chalcedonense Concilium cum Sancti Leonis Papæ, & Euphrasti, ac Macedonii Episcoporum Constantinopolitanorum nominibus sacris Diptychis restitueretur; quod cum importunis populi clamoribus convictus Joannes præstitisset, collecta est Constantinopoli Synodus, in ejus principio oblati sunt libelli a Monachis Orthodoxis quinque petitiones continens, quarum prima erat, ut Euphemius, & Macedonius in exilio mortui sacris Diptychis inscriberentur. II. ut qui propter eorum causam relegati fuerant, propriis gradibus restituerentur. III. ut Synodi Constantinopolitana, Nicæna, & Ephesina Diptychis prædicarentur. IV. ut Sanctus Leo Papa in iisdem enumeraretur. V. ut attentata contra Chalcedonensem Synodum removeretur, & blasphema verba contra ipsam per Severum Hæreticum prolata anathemati subicerentur. Cognitis itaque & examinatis quinque hujus libelli petitionibus, Episcopi in hac Synodo congregati Severum anathemate perculerunt, quinque decreta ediderunt, quorum exemplaria ad omnes Orientis Episcopos misit Joannes Patriarcha Constantinopolitanus. Recte autem observat Cl. Pagninus ad annum DXX. hunc Joannem Episcopum Constantinopolitanum primum fuisse, qui Patriarchæ Œcumenici, seu universalis nomen ausus est usurpare. Sedem Constantinopolitanam unum dumtaxat tenuit annum, menses decem, & aliquot dies, obiitque die XXV. mensis Februarii anni DXX. Joanni Episcopo Constantinopolitano e vivis erepto successit Epiphanius, qui sedit annos quindecim, & menses tres, mortemque oppetiit die quinta mensis Junii anni DXXXV. Defuncto Epiphano, Anthimus Episcopus Trapezuntinus Hæreticus Eutychianus, agente Theodora Augusta Eutychianis partibus vehementer addicta, ad Sedem Constantinopolitanam translatus est. Sed Anthimus, postquam hanc Sedem mensibus decem tenuisset, Agapetus Summus Pontifex tum temporis Constantinopoli degens tanquam Hæreticus & injustum invasorem exauctoravit, & in ejus locum Mennam subrogavit. Rem gestam narrat Liberatus in Breviario cap. 21. his verbis, quæ ad stabiliendum Romani Pontificis Primatum maxime sunt observanda: *Petentibus*, inquit, *Principibus*, ut *Anthimus* Papa, scilicet Agapetus, in salutatione & communionem susciperet, illa feri inquit posse, si se libello probaret Orthodoxum, & ad

Cathedram suam reverteretur. Impossibile esse agebat translatum hominem in illa Sede permanere: Augusta vero clam promittente munera multa, in hoc Papa persistit ne ejus audiret petitionem; Anthimus vero videns se Sede pulsam, quod habuit, Imperatoribus reddidit, & discessit, ubi eum Augusta patrocinio suo tueretur. Tunc Papa Principis favore Mennam pro eo ordinavit Antistitem, consecrans eum manu sua in Basilica Sancte Mariæ. Mennas itaque a Summo Pontifice Agapeto die XIII. mensis Martii anni DXXXVI. fuit consecratus Episcopus Constantinopolitanus, seditque annos XVI. menses sex, ut restatur Nicephorus in Chronico, & mortuus est ineunte mense Augusto anni DLII. (a). Colitur Mennas in Martyrologio Romano die XXV. mensis Augusti, quemadmodum in Menologio Græcorum. Mortuo Mennâ, confestim Eutychius electus est Episcopus Constantinopolitanus, qui anno sequenti, seu DLIII. Vigilio Papæ fidei suæ professionem exhibuit, eumque Epistola a se & ab Apollinari Alexandrino, Domino Antiocheno, & Elia Thessalonicensi Patriarchis subscripta, rogavit ut Concilium ad trium Capitolium caulam terminandam tandem inchoaret. Eutychius Ecclesiam Constantinopolitanam rexit annos XII. & menses circiter quinque, id est, usque ad annum DLXV. quo anno Sede sua ab Imperatore Justiniano depositus est, & in exilium missus, eo quod subscribere nollet Edicto, quod eodem anno publicavit ad stabiliendam cum Eutychianis incorruptibilitatem Corporis Christi ante Resurrectionem. Amoto a Sede Constantinopolitana Eutychio, Joannes Scholasticus die XII. mensis Aprilis ejusdem anni DLXV. ordinatus est Episcopus Constantinopolitanus, qui annos duodecim & menses quinque utrimque incompletos præfuit Ecclesie Constantinopolitanæ, & obiit anno DLXXVII. Mortuo Joanne Scholastico, Eutychius, post annos duodecim exilii, ab Imperatore Tiberio revocatus est, & in Sedem Constantinopolitanam, die III. Octobris ejusdem anni DLXXVII. restitutus, quam tenuit usque ad annum DLXXXII. quo vita functus est die VI. mensis Aprilis, quatuor scilicet mensibus ante mortem Tiberii Imperatoris, quam ipse prænuñciavit, teste Eustathio Presbytero in vita Sancti illius Præfatis, cujus fuit familiaris domesticus, & ab ejus latere nunquam discessit. Hæc vita extat apud Henschenium in Actis Sanctorum ad diem VI. Aprilis. Eutychium in Sede Constantinopolitana excepit Joannes dictus Jejunator die XII. Aprilis ejusdem anni DLXXXII. Synodum Constantinopoli indixit anno DLXXXVIII. ut titulum Episcopi Œcumenici, seu universalis, quem immerito usurpaverat, sibi Synodali decreto adscisceret ac confirmaret; sed ei strenue obstitit Sanctus Gregorius M. Papa, ut videre est in pluribus ejus Epistolis, in quarum principio superbos titulos rara modestia repudiens, se *Servum Servorum Dei* appellat. Græci hunc Joannem dictum Jejunatorem magnis exornant encomiis. Theophylactus lib. 7. cap. 6. pluribus eum laudat a voluptatum contemptu, a domitis animi perturbationibus, a jejuniis, a misericordia in egenos,

nos, a studio paupertatis, ostenditque, *Mauricius* Imperatorem ejus lecto ligneo, stragulo, & penulæ maximum honorem detulisse. *Sophronius* Patriarcha Hierosolymitanus apud Photium in Bibliotheca Cod. ccxxx. appellat Joannem Jejunatorem, *virtutis domicilium*. Colitur etiam a Græcis *Joannes Jejunator* die II. mensis Septembris, ut videre est in eorum Menologiis, & Synaxariis. At paulo durius a Latinis idem *Joannes Jejunator* habitus est, eo solo nomine, quod a Sancto Gregorio Summo Pontifice, ob usurpationem Episcopi *universalis* titulum, reprehensus sit. Verum, id sanctitati *Joannis*, dicti *Jejunatoris*, officere non debere, agnovit ipsemet Sanctus Gregorius Papa, quippe qui prædictum Joannem jam defunctum appellat *Sanctissimum* in Epistola LXIV. lib. 5. doctissimus etiam P. *Thomassinus* lib. 1. de *Vetere, & nova Ecclesie Disciplina* ostendit, qua ratione possit ex Sanctorum Patrum Regulis Joannis Jejunatoris fama conciliari cum iis, quæ aculeatissime in eum a Sancto Gregorio Papa dicta sunt. De doctrina *Joannis Jejunatoris*, & de libris ab ipso editis, in proximo nostro Colloquio, quod erit de *Viris Illustribus*, opportunius differemus. Sufficiat hic observare, Joannem Jejunatorem sedisse annos undecim, menses quinque, & ad Deum migrasse anno DCCV. eique successisse *Cyriacum* Presbyterum, & Ecclesie Constantinopolitanæ *Æconomum*, cui Nicephorus in Chronico attribuit annos undecim. Quare *Cyriacus* Episcopus Constantinopolitanus, & Joannis Jejunatoris successor rexit Ecclesiam Constantinopolitanam, ab anno DCCV. usque ad annum DCVI. quo mortuus est. Sed de Episcopis, qui sexto sæculo præcipuas Ecclesie Sedes, Romanam videlicet, Alexandrinam, Antiochenam, Hierosolymitanam, & Constantinopolitanam tenuerunt, sat superque dictum sit.

COLLOQUIUM V.

De *Viris Illustribus*, qui sexto Ecclesie sæculo doctrina, & pietate claruerunt.

LEgi nuperrime in aureo, omnibusque numeris absoluto libro, quem edidit doctissimus *Melchior Canus* de locis Theologicis, neminem posse esse Theologum omni laude cumulatum, nisi in Sanctorum Patrum, Scriptorumve Ecclesiasticorum Operibus diu fuerit exercitatus, atque ex jugi eorum lectione promptum & expeditum sibi paraverit argumentandi usum. Quapropter, te etiam atque etiam rogo, ut sicut Sanctorum Patrum, Scriptorumve Ecclesiasticorum, qui in præcedentibus sæculis floruerunt, genuina jam indicasti Opera, eaque a spuris, vel dubiis accurate secrevistis, ita nunc Opera Sanctorum Patrum, & Scriptorum Ecclesiasticorum, qui sextum Ecclesie sæculum sanctitate, & eruditione illustrarunt, percensere ne graveris, ut postea ingenium meum in eorum lectione acuere, excolere, atque pro meo modulo exercere possim.

M. Quamvis Scriptores, qui sexto Ecclesie sæculo tam in Occidente, quam in Oriente cla-

ruerunt, ea nominis celebritate contendere haud possint cum illis, qui in præcedentibus sæculis floruerunt; negari tamen non potest, eorum doctrina & pietate Ecclesiam plurimum fuisse illustratam. In primis, ut auspicemur ab his Scriptoribus, qui in Occidente floruerunt, quatuor potissimum insignes Galliarum Episcopi sanctitatis palmam litteris excolunt sexto Ecclesie sæculo tulerunt, *Avitus* Viennensis, *Remigius* Remensis, *Gregorius* Turonensis, & *Cesarius* Arelatensis, de quorum vita & scriptis breviter hic differemus.

Sanctus Avitus ex Illustrissima Profapia ortus, utpote *Aviti* Imperatoris nepos, & *Isicii* Senatoris, ac postea Viennensis Episcopi filius, & *Appollinaris* Valentini Episcopi frater, electus est post mortem patris sui *Isicii* Ecclesie Viennensis Episcopus, quam sanctissime rexit, totamque Galliam ab infestatione Arianae Hæreseos defendit. *Gundabodum* Burgundionum Regem Ariam ut ab Hæresi ad fidem Catholicam adduceret, Collationem in Burgundiam habuit cum Ariam anno quingentesimo primo, in qua convicti fuere Ariani, & ex illis plures ad veram fidem conversi; *Gundabodus* tamen Rex pervicax in errore perstitit, sed *Sigismundus* ejus filius Catholicam Fidem amplexus est. Hæc Collatio *Aviti* Episcopi Viennensis coram Rege *Gundabodo* adversus Arianos habita legitur tomo IV. Conciliorum pag. 1318. Colitur S. *Avitus* die v. mensis Februarii, ut videre est in Martyrologio Romano, ad quam diem *Henschenius* vitam S. *Aviti* recitat, quæ tamen, teste Cl. *Pagio* ad annum DCVI. num. V. cum tardius scripta fuerit, non magna ei fides adhiberi potest. Sancti *Aviti* Epistolæ, Homiliarum, & Opusculorum fragmenta, atque poemata luce publica donavit, & eruditus notis illustravit *Sirmondus*, quæ inserta sunt tomo IX. Bibliothecæ maximæ Patrum Lugdunensis.

„(a) Animadvertendum hic judico defuisse olim in Collectione *Sirmondi* epistolæ quatuor *Aviti*, quas *Baluzius* dedit in suis *Miscellaneis*, quamquam antea *Ferrandus* minus tamen correcte primus dederat. Ex *Sirmondo* Epistolæ *Aviti* transferunt in Bibliothecam PP. Lugduni anno 1677. vulgatam; ideoque & ibi quatuor istæ defunt. At in Collectione omnium Operum *Sirmondi*, quæ Parisiis prodit anno 1696. iterumque recusa est Venetiis anno 1740. quatuor istæ Epistolæ adjectæ sunt, additis fragmentis nonnullis *Aviti* de divinitate S. Spiritus.

Sanctus Remigius Episcopus Remensis, & Galliarum Apostolus nonnullas scripsit Epistolæ. De initio illius Episcopatus, & de anno ejus obitus constans non est Scriptorum opinio. Probabilius tamen *Henschenius* ad diem VI. Februarii in Vita Sancti *Vedasti* Episcopi Atrebatensis, qui eodem, quo *Remigius*, floruit tempore, initium Episcopatus *Remigii* illigat Anno ccccLXVII. illius vero mortem consignat anno DXXX. ex quo sequitur, *Remigium* septuaginta tres annos in Episcopatu explevisse, quod inuere videtur *Gregorius*

rius Turonensis, qui in lib. de *Gloria Confessorum* c. 79. ait, *Remigium septuaginta, aut eo amplius in Episcopatu annos transgisse*, *Remigius* non est auctor *Explanationum*, seu *Commentariorum in Epistolæ Pauli*, quia in his citatur *Beatus Benedictus*, *Sanctus Gregorius* Papa, & vita *Sancti Cesarii* Episcopi Arelatensis a Sancto *Cypriano* Tolonensi Episcopo post annum quingentesimum quadragesimum quartum elucubrata, quam *Vitam Remigii* Remensis Episcopus citare non potuit, quippe qui, ut mox observatum est, e vivis excessit anno quingentesimo tricesimo. Hinc *Labbeus* in Dissertatione de Scriptoribus Ecclesiasticis hanc explanationem, seu *Commentarium in Epistolæ Pauli* fœtum esse suspicatur *Haymonis* Alberstatensis Episcopi. *Ufferius* vero in Historia *Gottescalchi*, & quidam alii, hunc *Commentarium Remigio* Lugdunensi Episcopo tribuunt. *Alberivinus* tandem lib. de *Sacram. Eucharistiæ* pag. 886. & seq. illius *Commentarii* auctorem putat esse *Remigium* in Abbatia Sancti Germani Antisiodorensis Monachum, qui sub finem sæculi noni floruit, quique ad scholas instaurandas Remos evocatus est, ut scribit *Flodoardus* lib. 4. Hist. Ecclesie Remensis cap. 9. Hæc *Albertini* conjectura pluribus viris doctis probata est, de qua, sicut & de auctore illius *Commentarii in Epistolæ Sancti Pauli* legendus est doctissimus *Carolus Cointius* in *Annalibus Francorum* ad Annum DXXXII. num. XLIX. *Testamenti Sancti Remigii* Episcopi Remensis meminit *Baronius* & ex eo aliqua loca recitat. Verum, *Baronii* ætate istud Sancti *Remigii* Testamentum extabat tantum in Historia *Flodoardi* cap. 18. variis auctum interpolationibus, quæ, cum a temporibus, & genio Sancti *Remigii* abhorreant, multis eruditus viris supposititium jure merito visum est. Tandem genuinum hujus Testamenti exemplar prodit in nova disquisitione de *Ampulla Remensi* in tom. 1. Bibliothecæ *Labbeæ*, & in *Annalibus Cointii* ad annum DXXXIII. num. 1. & seq. apparuitque vere, hoc Testamentum a Sancto *Remigio* conditum, eoque Ecclesiam Remensem, *Lupum* Episcopum *Suessionensem* fratris sui filium, & *Agricolam* Presbyterum nepotem suum a Sancto *Remigio* Hæreses fuisse institutos. Vitam Sancti *Remigii* Episcopi Remensis legis apud *Hincmarum*, & *Flodoardum* 1. Hist. Ecclesie Remensis (a).

„(a) Inter recentiores de vita & scriptis S. *Remigii* diligenter disseruerunt doctissimi *Monachi Benedictini* Congregationis S. *Mauri* in historia literaria Gallicana tom. 3. a pag. 155. ad 163. quorum de testamento S. *Remigii* sententia plane illi minime favet; restanturque ex tribus ejus testamenti vulgatis formulis geminas priores abjiciendas abque cunctatione esse; quæ vero contractior est multa continere, quæ secundo S. *Remigii* non conveniunt, adeoque apud plerosque suspiciosam esse. De auctore *commentarii in epistolæ S. Pauli* idem judicant, ac *Gravefontius* hic, nempe adjudicandum esse opus istud *Remigio* Monacho S. Germani *Altisiodorensis*.

„Hujus ergo S. *Remigii* nihil extat aliud, quam epistolæ quatuor in collectionibus Conciliorum legendæ.

„Proderit tyronibus scire alium extitisse S. *Remigium* Archiepiscopum Lugdunensem opusculorum quorundam, de quibus suo loco, scriptorem, qui seculo IX. florebat.

Sanctus Gregorius Patria Arvernus, & nobili genere oriundus, Episcopus Turonensis consecratus est anno DXXXII. ad Deum migravit anno DCCIV. Scripsit decem libros *Historie*, sive *Annalium* Francorum, in quibus Historiam ab initio Mundi ad conditam usque Francorum Monarchiam brevissime perduxit. Dein, lato calamo Historiam ad annum usque quingentesimum nonagesimum primum profecutus est. Vulgata tamen hujus Operis exemplaria insigniter esse depravata, non modo conqueritur, sed infinitis exemplis probat sæpe laudatus *Carolus Cointius* tom. 1. *Annalium* Francorum. Extant adhuc alii libri editi a Sancto *Gregorio* Turonensi Episcopo, videlicet *Epitome de rebus gestis Francorum*. Liber de *Vitis Patrum*. Libri *Miraculorum VII.* hoc est, *IV. Libri de Virtutibus & Miraculis Sancti Martini*. De *Gloria Martyrum libri duo*. De *Gloria Confessorum liber unus*. Præterea, duos libros composuit *Gregorius* Turonensis, qui injuria temporum perierunt, scilicet *librum de Cursibus Ecclesiasticis*, & *Commentarium in Psalmos*, cujus bina fragmenta exhibet doctissimus *Mabillonius* tom. 1. *Analect.* pag. 7. Denique, observant periti Critici, hallucinari nonnullos, qui *Librum de Septem Dormientibus* in Monasterio prope Turonos quiescentibus, *Gregorio* Turonensi adscribunt, eo quod *Gregorius* Turonensis prædictum librum *Sulpicio* Bituricensi Episcopo dedicavit, & sub *Gregorii* Turonensis nomine, editores hunc librum publicaverint. At dubium non est, quin in hoc fallantur. Nam præterquamquod hujus libri de *Septem Dormientibus* nullatenus meminit Sanctus *Gregorius* Turonensis in Epitome Historiæ suæ, ubi omnes libros a se editos recenset, affirmat insuper idem S. Pater in Præfatione, se hunc librum de *Septem Dormientibus* repertum in Archivo Majori prope Turonos, dignum judicasse, qui publicam in lucem ederetur. Hic igitur liber de *Septem Dormientibus* non est genuinus S. *Gregorii* Turonensis fœtus (a).

„(a) Historia Francorum S. *Gregorii* Turonensis, quæ paruit in novissima editione curata a P. *Ruinart* *Benedictino*, nihil passa est interpolationis. Quæ enim contra eandem opposita olim sunt a *Cointio*, vindicata sunt egregie a *Ruinart*, adeo ut nihil in illum suspitionis remaneat iudicibus Historiæ Literariæ Gallicanæ scriptoribus. Fateamur tamen oportet Turonensem bis in sua historia infudasse, semel quidem prioribus sex libris evulgatis & in obitum *Chilperigi* Regis absolutis. Iterum vero quatuor postremis libris auctiorem dedit ad obitum usque *Conradi* Regis perductam. Codices plures MSS. priorem tantummodo continent; in aliis vero totum opus absolutum continetur. „ Inter